

Valtuustoaloite 13.3.2024 Vakinaisten koulunkäynninohjaajien osa-aikaisuuden muuttamista täysiaikaiseksi

Valtuusto 13.03.2024 § 11

Mirja-Liisa Tofferi (kesk) ja Virpi Korhonen (kesk) ja 27 allekirjoittajaa tekivät aloitteen vakinaisten koulunkäynninohjaajien osa-aikaisuuden muuttamista täysiaikaiseksi.

Päätös

Aloite lähetettiin kunnanhallitukselle valmisteltavaksi.

Sivistyslautakunta 12.09.2024 § 56
307/00.02.00.02/2024

Mirja-Liisa Tofferi, Virpi Korhonen ja 27 allekirjoittajaa ovat tehneet valtuustoaloitteen, jossa he esittävät, että vakinaisten koulunkäynnin ohjaajien tuntimäärä ja palkkaus saatetaan kilpailukykyiselle tasolle ja muutetaan toimet joko täysiaikaisiksi tai vähintään 30-tuntisiksi.

Sivistys- ja hyvinvointitoimiala on valmistellut aloitteeseen seuraavan vastauksen:

Perusopetuslain 31 §:n mukaan vammaisella ja muulla erityistä tukea tarvitsevalla oppilaalla on oikeus saada maksutta opetukseen osallistumisen edellyttämät tulkitsemis- ja avustajapalvelut, muut opetuspalvelut sekä erityiset apuvälineet. Lisäksi perusopetuslain henkilöstöä koskevassa 37 §:ssä todetaan, että opetuksen järjestäjällä voi olla koulunkäyntiavustajia. Nurmijärvellä koulunkäyntiavustajien tehtävänimike on koulunkäynnin ohjaaja.

Koulunkäynnin ohjaajan työ on perusopetuslain mukaista kasvatuksen tukemista, oppilaan hyvän oppimisen, hyvän psyykkisen ja fyysisen terveyden sekä sosiaalisen hyvinvoinnin edistämistä ja ylläpitämistä sekä niiden edellytyksiä lisäävää toimintaa. Työ on oppimisen ohjaamista, lapsen tai nuoren toimintakyvyn tukemista ja toiminnan suunnittelua työparityöskentelynä opettajien kanssa. Työn tavoitteena on oppilaan avustaminen ja tukeminen oppimisprosessin eri vaiheissa siten, että oppilaan omatoimisuus ja itsenäisyys korostuvat.

Nurmijärven koulutuspalveluissa työskentelee 75 vakinaista koulunkäynnin ohjaajaa. Ohjaajista 46 työskentelee alakouluissa, 7 yläkouluissa, 11 yhtenäiskouluissa, 10 erityiskouluissa ja 1 ruotsinkielisessä koulussa. Heidät on palkattu toistaiseksi voimassa olevaan osa-aikaiseen palvelussuhteeseen, jolloin he ovat kuukausipalkkaisia. Koulunkäynnin ohjaajien työaikamuoto on yleistyoaika, joka tasoittuu tehdyn paikallissopimuksen mukaisesti vuoden pituisena ajanjaksona. Palkanmaksun perusteena oleva viikkotyöaika vaihtelee vakanssin mukaan 20 ja 30 tunnin välillä. Todellinen viikkotyöaika sisään tehtävien tuntien kanssa vaihtelee, riippuen kunkin työntekijän vuosilomaoikeudesta sekä koulun loma-aikojen pituudesta.

Paikallissopimuksen mukainen tasoittumisjakso alkaa elokuussa koulujen ensimmäisenä suunnittelupäivänä ja päättyy seuraavan lukuvuoden ensimmäistä suunnittelupäivää edeltävänä päivänä. Koulunkäynnin ohjaajat tekevät koulun työaikana sisään koko lukuvuoden (syys-, joului- ja talviloman sekä kesän vuosiloman ulkopuolelle jäävän kesäkeskeytyksen ajan) työtunnit ja saavat näin ollen palkkaa myös koulutyön keskeytysten ajalta ilman työveloitteita.

Mikäli kaikki vakinaiset koulunkäynnin ohjaajat kokoajaistettaisiin, jolloin he siirtyisivät tekemään KVTES:en mukaista täyttä työaika (38,25 h/vko), vuositason kustannus sivukuluineen (19,62 %) olisi noin 768 000 euroa. Laskennassa on huomioitu tehtäväkohtaisen palkan ja työkokemuksellisen korotus sekä lomarahat. Mikäli kaikkien vakinaisten koulunkäynnin ohjaajien palkanmaksun perusteena oleva työaika nostettaisiin 30 tuntiin, kustannukset olisivat noin 290 000 euroa vuodessa edellä mainitulla tavalla laskettuna.

Aloitteen tekijöiden mukaan esim. harrastustoiminta, läksyparkki sekä aamu- ja iltapäivätoiminta voisivat tuoda ohjaajille lisätunteja toimipaikan mukaan. Jo tälläkin hetkellä halukkailla koulunkäynnin ohjaajilla on mahdollisuus toimia ohjaajina Harrastamisen Suomen mallin kerhoissa. Aamu- ja iltapäivätoiminta ei ole koulutuspalveluiden tulosalueen toimintaa, vaan sitä järjestää ja koordinoi kunnan nuorisopalvelut. Tällä hetkellä nuorisopalvelut järjestää iltapäivätoimintaa Nukarilla (1 ohjaaja), Monikossa (2-3 ohjaajaa), Rajamäellä (2-3 ohjaajaa) ja Ahjolassa (2-3 ohjaajaa). Mikäli nuoriso-ohjaajien tällä hetkellä hoitaman iltapäivätoiminnan järjestäminen siirrettäisiin koulunkäynnin ohjaajille, kokoajaiseen työsuhteeseen saataisiin enintään noin 10 koulunkäynnin ohjaajaa.

Kokoajaisuuteen tarvittavien työtuntien ja -tehtävien takaamisen lisäksi haasteena on koulutyön aikaisten keskeytysten eli syys-, joulu-, talvi- ja kesäkeskeytyksen aikainen työskentely. KVTES:n täysi vuosilomaoikeus (38 pv.) ei riitä kattamaan kaikkia lukuvuoden aikaisia keskeytysjaksoja. Koska koulunkäynnin ohjaajien työ suuntautuu lapsiin ja nuoriin, kouluilla on keskeytysjaksojen aikana vähän tarjolla ohjaajille sopivia työtehtäviä ilman oppilaita. Työnantajalla on mahdollisuus KVTES I luvun 10 §:n perusteella siirtää työntekijä tilapäisesti tehtäviin, joita voidaan hänen koulutuksensa ja työkokemuksensa huomioon ottaen pitää hänelle sopivina. Siirto voi kestää enintään kahdeksan viikkoa kerrallaan. Yhtenä mahdollisuutena olisi siirtää ohjaajia keskeytysjaksojen ajaksi työskentelemään päiväkoteihin. Varhaiskasvatuspäällikön arvion mukaan päiväkodit pystyisivät ottamaan esimerkiksi kesäkuun aikana vuosilomasijaisiksi noin 40–45 koulunkäynnin ohjaajaa.

Nurmijärvellä koulunkäynnin ohjaajien tehtäväkohtainen palkkaus on jaettu 3 eri vaativuustasoon työ- ja virkaehtosopimuksen mukaisen tehtävän vaativuuden arvioinnin perusteella seuraavasti:

- taso 10: koulunkäynnin ohjaaja,
- taso 20: koulunkäynnin ohjaaja, hoidolliset tehtävät,
- taso 30: koulunkäynnin ohjaaja, erityisluokka tai -koulu.

Koulunkäynnin ohjaajien tehtäväkohtainen palkka (100 % työajalla) vaihtelee 2 254,57–2 369,38 euron välillä. Lisäksi työkokemuksen perusteella voidaan maksaa työkokemuksellista 3 % tai 8 % sekä työsuoritukseen perustuvaa henkilökohtaista lisää. Vuonna 2024 paikallisten järjestelyerien yhteydessä koulunkäynnin ohjaajien täyden työajan rekrytointipalkkaan tehtiin 120 euron suuruinen kohdennus, jolla varmistettiin koulunkäynnin ohjaajien tehtäväkohtaisen palkan kilpailukykyä verrattuna seudulliseen tasoon.

Nurmijärvellä ei ole vuosiin perustettu uusia koulunkäynnin ohjaajan vakansseja. Tämä on johtanut tilanteeseen, jossa muihin Kuuma-kuntiin verrattuna Nurmijärvellä on vähemmän koulunkäynnin ohjaajia suhteessa oppilasmäärään. Vakinaisia ohjaajan vakansseja on tällä hetkellä 75, mikä tarkoittaa sitä, että yhdellä ohjaajalla on laskennallisesti ohjattavanaan 76 oppilasta. Keväällä 2024 tehdyn vertailun mukaan esimerkiksi Hyvinkäällä vakituisia ohjaajia on 114 (ohjattavia oppilaita 41), Tuusulassa 113 (ohjattavia oppilaita 45) ja Järvenpäässä 129 (ohjattavia oppilaita 36). Kaikissa näissä kunnissa on vähemmän perusopetuksen oppilaita kuin Nurmijärvellä.

Niukkaa resurssia täydentämään ohjaajia on palkattu saaduilla valtion erityisavustuksilla. Lukuvuonna 2023–2024 erityisavustuksella palkattuja ohjaajia oli 32, mikä on 23 % kaikista ohjaajista. Valtion erityisavustuksiin varatut määrärahat ovat vähenemässä ja tämä tulee vaikuttamaan merkittävästi nurmijärveläisten lasten ja nuorten mahdollisuuksiin saada oppimisen

ja koulunkäynnin tukea. Tilanne on ristiriidassa perusopetuslakiin kirjattuun oppilaan oikeuteen saada opetukseen osallistumisen edellyttämät avustajapalvelut. Oppilaiden oppimisen ja koulunkäynnin tuen tarve kasvaa ja monimuotoistuu koko ajan. Erityistä tukea saavien oppilaiden määrä on kasvanut lähes sadalla oppilaalla viiden viimeisen vuoden aikana. Valtakunnallisena tilastointipäivänä 20.9.2023 erityisen tuen oppilaita oli 642.

Edellä esitetyn perusteella sivistys- ja hyvinvointitoimialan näkemyksen mukaan kouluissa on suurempi tarve uusille koulunkäynnin ohjaajan vakansseille, kuin kokoaikaisille koulunkäynnin ohjaajille. Sivistys- ja hyvinvointitoimialan vuoden 2025 talousarvioesitykseen sisältyy esitys kymmenen 25-tuntisen koulunkäynnin ohjaajan vakanssin perustamisesta. Vuonna 2025 näiden vakanssien viiden kuukauden palkkakustannukset sivukuluineen ovat 91 000 euroa vuositason kustannuksen ollessa 214 000 euroa. Pidemmällä aikavälillä tavoitteena on myös alle 25-tuntisten vakanssien tuntimäärän nostaminen 25 tuntiin.

Esittelijä

Sivistysjohtaja

Esitys

Sivistyslautakunta päättää antaa kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle esittelytekstin mukaisen vastauksen valtuustoaloitteeseen.

Valmistelija

Opetuspäällikkö Kati Luostarinen, puh. 040 317 2401

Päätös

Esitys hyväksyttiin.